

Επανάδρωση του Κράτους σε ψηφιακή βάση

Η μετάβαση προς το Ψηφιακό Κράτος και την Ηλεκτρονική Κυβέρνηση απαιτεί συνδυασμό καινοτόμων δράσεων και ριζοσπαστικών αλλαγών. Προϋποθέσεις της επιτυχούς και βιώσιμης ανάπτυξης του νέου ψηφιακού τοπίου στις δημόσιες υπηρεσίες είναι η ενσωμάτωση νέων τεχνικών μανάτζμεντ και σύγχρονων πρακτικών διοίκησης ανθρώπινου δυναμικού, καθώς και η καλλιέργεια νέας εργασιακής κουλτούρας.

Η αβεβαιότητα που χαρακτηρίζει την τρέχουσα οικονομική συγκυρία έχει προκαλέσει την αποδυνάμωση της δημόσιας συζήτησης γύρω από τα επιτεύγματα της ψηφιακής επανάστασης και την πολύτιμη συμβολή τους στον εκσυγχρονισμό της δημόσιας, αλλά και της ιδιωτικής ζωής. Πρέπει μάλιστα να τονιστεί ότι, παρά τα παθήματα της διαδικτυακής οικονομίας, η μετάβαση προς το ψηφιακό μέλλον είναι προδιαγεγραμμένη και η οπισθοδρόμηση σε παραδοσιακούς κανόνες έχει εκλείψει ως πιθανό ενδεχόμενο. Επομένως, το ψηφιακό πεδίο πρέπει να περιλαμβάνεται στα κύρια κριτήρια αξιολόγησης των σημερινών οικονομικών και κοινωνικών ζητημάτων (και προβλημάτων), να λαμβάνει δε βαρύνουσα σημασία σε κάθε ουσιαστικό σχεδιασμό για το μέλλον.

Στο υπό διαμόρφωση ελληνικό ψηφιακό τοπίο, το Κράτος καλείται να αναλάβει τον ρόλο που του αρμόζει και να παραλάβει τη σκυτάλη από τον ιδιωτικό τομέα, ο οποίος πρωτοστάτησε στην πρώτη φάση διάδοσης του Διαδικτύου και των νέων τεχνολογιών στους πολίτες. Στο πλαίσιο αυτό, απαιτείται η ανάδειξη της καθολικής δικτυακής πρόσβασης και της παροχής ψηφιακών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας σε κεντρικούς άξονες ανάπτυξης του νέου ψηφιακού οικονομικού υποδείγματος. Στο πλαίσιο αυτό, η Ηλεκτρονική Πολιτεία ή Ηλεκτρονική (Δια)Κυβέρνηση (e-Government) διαδραματίζει πρωτεύοντα ρόλο με κυρίαρχο ζητούμενο την ανάπτυξη στρατηγικών σχεδιασμού μιας ολιστικής πολιτικής αντιμετώπισης της κοινωνικής ψηφιακής προόδου.

Σύμφωνα με τον Έρκι Λικάνεν, μέλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, υπεύθυνο για την Επιχειρηματικότητα και την Κοινωνία της Πληροφορίας, η επικέντρωση της ψηφιακής πολιτικής δεν θα πρέπει να αφορά αυτήν καθεαυτή τη διάχυση της τεχνολογίας. Θα πρέπει να περιλαμβάνει και σειρά ενεργειών προς την κατεύθυνση επίτευξης οργανωσιακών και διοικητικών αλλαγών, την ανάπτυξη νέων δεξιοτήτων από πλευράς εργαζομένων, καθώς και όραμα βελτίωσης των δημόσιων υπηρεσιών και εκσυγχρονισμού της κοινωνικής πολιτικής και των δημοκρατικών διαδικασιών. «Έτσι ορίζουμε το e-Government», τόνισε σε πρόσφατη ομιλία του ο κ. Λικάνεν, διευκρινίζοντας ότι η Ηλεκτρονική Κυβέρνηση δεν θα πρέπει να είναι αυτοσκοπός, αλλά εργαλείο αναμόρφωσης του δημόσιου τομέα και ισχυροποίησης της χρηστής δημόσιας διοίκησης στο πλαίσιο της διαμορφούμενης κοινωνίας της γνώσης. Η υλοποίηση της πεμπτοσύνης της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στον δημόσιο τομέα στηρίζεται στην ανάπτυξη στρατηγικού σχεδιασμού, ο οποίος προωθεί συγκεκριμένους στόχους. Σύμφωνα με τα κείμενα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, οι στόχοι αυτοί είναι οι εξής:

- Πρώτον, η επίτευξη διαφάνειας στον δημόσιο τομέα. Το περιεχόμενο των δημόσιων υπηρεσιών θα πρέπει να καταστεί πιο κατανοητό στους πολίτες, οι οποίοι θα είναι και οι κριτές της αποτελεσματικότητας του κρατικού μηχανισμού. Η καθετοποίηση των υπηρεσιών και των μεθόδων μανάτζμεντ και η ανάπτυξη σύγχρονου, καλά μελετημένου on-line περιεχομένου, αποτελούν δύο κρίσιμους τομείς, οι οποίοι θα κρίνουν και την αποτελεσματικότητα του Κράτους, τόσο σε επίπεδο εσωτερικής διοίκησης και οργάνωσης, όσο και σε επίπεδο τελικού χρήστη.

- Δεύτερον, ο σχεδιασμός των νέων ψηφιακών δημόσιων μηχανισμών θα πρέπει να στηρίζεται στη φιλοσοφία της παροχής υπηρεσιών προς όλους. Ο δημόσιος τομέας, επικεντρωμένος στον πολίτη-χρήστη υπηρεσιών, δεν θα εξαιρεί κανέναν και θα επιδεικνύει σεβασμό προς όλους τους πολίτες, μέσω της παροχής προσωποποιημένων υπηρεσιών. Ο στόχος αυτός περιλαμβάνει και τη διασφάλιση της συμβατότητας του μηχανισμού παροχής

δημόσιων υπηρεσιών με όλες τις ψηφιακές πλατφόρμες (Διαδίκτυο, ψηφιακή τηλεόραση, κινητή τηλεφωνία, σημεία πρόσβασης δημόσιας χρήσης κ.λπ.).

- Τρίτον, ο μετασχηματισμός του δημόσιου τομέα σε έναν παραγωγικό μηχανισμό, ο οποίος θα παρέχει υπηρεσίες μέγιστης αξίας σε σχέση με τα χρήματα που καταβάλλουν οι φορολογούμενοι.

Αν και οι ανωτέρω στόχοι φαντάζουν εξαιρετικά φιλόδοξοι, ιδιαίτερα στην περίπτωση της χώρας μας, αρκετές χώρες-μέλη της ΕΕ, όπως η Αυστρία, η Δανία, η Σουηδία και η (υπό ένταξη) Ρουμανία έχουν επιδείξει αξιοσημείωτη αποτελεσματικότητα στην υιοθέτηση των ψηφιακών πρακτικών ως δυναμικών μέσων παροχής δημόσιων υπηρεσιών υψηλού επιπέδου. Τα αποτελέσματα των προσπαθειών τους είναι εμφανή στην κοινωνία και αφορούν τη μείωση του χρόνου διεκπεραίωσης υποθέσεων πολιτών, τη βελτίωση της σχέσης κόστους-αποτελέσματος των παρεχόμενων υπηρεσιών, την αύξηση της παραγωγικότητας και τη βελτίωση της διαφάνειας και της υπευθυνότητας των κρατικών μηχανισμών έναντι του πολίτη.

Σε ψηφιακά αναπτυσσόμενες χώρες όπως η Ελλάδα, η ανάπτυξη του e-Government απαιτεί στέρεες και σύγχρονες βάσεις, δεδομένου ότι έχει να επιτελέσει έναν ακόμη στόχο: να λειτουργήσει ως κινητήρια δύναμη για τη διαρκή επέκταση της χρήσης των νέων τεχνολογιών στον πληθυσμό και να συμβάλει στην εξάπλωση και καθιέρωση της «ψηφιακής κουλτούρας».

Ως γνωστόν, το πρόγραμμα για την Κοινωνία της Πληροφορίας στη χώρα μας αναπτύσσεται σύμφωνα με τους στόχους που έχουν τεθεί από το e-Europe, τη σχετική πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Βάσει του e-Europe, το περιεχόμενο του οποίου αξιολογείται σε ετήσια βάση, τα κράτη-μέλη έχουν αναλάβει δεσμεύσεις για την παροχή φθηνότερης και ταχύτερης πρόσβασης των πολιτών στο Διαδίκτυο, τη λήψη μέτρων ενθάρρυνσης της χρήσης του νέου μέσου, καθώς και την έναρξη υπηρεσιών e-Government σε κρίσιμους τομείς συναλλαγών των πολιτών με το Κράτος. Η πορεία του εγχώριου Επιχειρησιακού Προγράμματος ΚτΠ είναι λίγο-πολύ σε όλους γνωστή, με την υλοποίηση των δράσεων να υπολείπεται κατά πολύ του ταχέως ρυθμού που απαιτεί η δυναμική ψηφιακή προπαρασκευή της χώρας, γεγονός που πηγάζει από την έλλειψη έγκαιρου και καινοτόμου στρατηγικού σχεδιασμού, καθώς και από τις χρόνιες αδυναμίες της δημόσιας διοίκησης. Αναλυτικότερα, σύμφωνα με στοιχεία του Σεπτεμβρίου 2003, ο μέσος όρος υλοποίησης των πέντε αξόνων δράσης του ΕΠ ΚτΠ ανέρχεται μόλις στο 13% (με τη χαμηλότερη απορρόφηση να παρατηρείται σε δράσεις ανάπτυξης και απασχόλησης: 3,1%). Με το συνολικό ύψος του ΕΠ ΚτΠ να ανέρχεται σε 2,84 δισ. ευρώ, τα έως σήμερα συμβολαιοποιημένα έργα (369,1 εκατ. ευρώ) καταδεικνύουν την καθυστέρηση που παρατηρείται στον κρίσιμο αυτόν τομέα (βλ. παρατιθέμενο πίνακα). Το έλλειμμα αποτελεσματικότητας που αντανακλάται στα ανωτέρω στοιχεία δεν πρέπει να εκπλήσσει. Εκ των πραγμάτων, το ελληνικό Κράτος καλείται να λειτουργήσει στην αιχμή των ψηφιακών εξελίξεων, εφαρμόζοντας τα πλέον σύγχρονα κριτήρια διαχείρισης και αξιολόγησης επενδύσεων σε μία νέα αγορά, η οποία χαρακτηρίζεται από διαρκείς μεταβολές. Άρα, προτού επιλύσει τα διαρθρωτικά προβλήματα και τις στρεβλώσεις του παρελθόντος, η ελληνική δημόσια διοίκηση έχει εισέλθει στην ιδιαίτερος απαιτητική φάση απορρόφησης κονδυλίων σε τεχνολογία και υπηρεσίες αιχμής. Το οξύμωρο που παρατηρείται αφορά τη διάσταση μεταξύ του κύρους που άξαφνα η νέα διανεμητική λειτουργία προσδίδει σε αρμόδιες υπηρεσίες και των απηρχαιωμένων και αμφιβόλου αξιοπιστίας αντιλήψεων που διακατέχουν τους κρατικούς μηχανισμούς.

Επομένως, η φαινομενική ισχυροποίηση του Κράτους υπό τον ψηφιακό μανδύα δεν αναιρεί τα μηνύματα που εκπέμπονται από τις παραδοσιακές στρεβλώσεις της ελληνικής αγοράς (πελατειακές σχέσεις, αδιαφάνεια, χαμηλή παραγωγικότητα, συμπτώματα διαφθοράς κ.λπ.), οι οποίες αλλοιώνουν τον χαρακτήρα του απαιτούμενου σύγχρονου υποδείγματος παροχής υπηρεσιών. Έτσι, σε ένα ήδη σαθρό οικοδόμημα, η αποτελεσματικότητα των προσπαθειών κατάρτισης ψηφιακής στρατηγικής και επιχειρηματικών σχεδίων δράσης, καθώς και η βιωσιμότητα των έως σήμερα επιτευγμάτων τίθενται, εκ προοιμίου, σε αμφιβολία. Στις μέρες μας, παρά τις λογής προγραμματικές διακηρύξεις, το παραδοσιακό πελατειακό σύστημα παραμένει ισχυρό. Και βέβαια, αν στο παρελθόν υπό συνθήκες προστατευτισμού και υπανάπτυξης οι πελατειακές σχέσεις έβλαψαν τη χώρα, στο μέλλον η

βλάβη θα είναι ακόμη μεγαλύτερη, την εποχή που η ανταγωνιστικότητα και η αποτελεσματικότητα αποτελούν τα κύρια κριτήρια της εθνικής οικονομικής και κοινωνικής προόδου. Προς το παρόν, τα επιτεύγματα της παρούσας κυβέρνησης στον τομέα εκσυγχρονισμού και αναβάθμισης των κοινωνικών υπηρεσιών προς τους πολίτες είναι ελάχιστα, ιδίως σε σχέση με τις απαιτήσεις της διαμορφούμενης ψηφιακής εποχής, η οποία καλπάζει προς το μέλλον. Και αυτό διότι το κυβερνητικό έργο έχει επιδείξει ατομία στην αντιμετώπιση ποικίλων χρόνιων διαρθρωτικών στρεβλώσεων, οι οποίες δρουν ως τροχοπέδη στην πορεία προς την πραγματική προσέγγιση των ευρωπαϊκών μέσων όρων αποτελεσματικότητας και προόδου.

Παραδοσιακές στρεβλώσεις και νέα νοοτροπία

Η υιοθέτηση και η ευρεία χρήση του Διαδικτύου ως μέσου επικοινωνίας, διενέργειας συναλλαγών, αλλά και ως εργαλείου αναβάθμισης της σχέσης πολιτών-Κράτους διέρχονται μέσα από πολλά στάδια δομικών μεταβολών του ίδιου του οικονομικού και κοινωνικού τοπίου. Στο πλαίσιο αυτό, τα υφιστάμενα διαρθρωτικά προβλήματα της ελληνικής οικονομίας και η αναποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης σε μεγάλο βαθμό αναιρούν τον ρόλο του Κράτους ως αρωγού στην προσπάθεια προσαρμογής των πολιτών, αλλά και του ιδιωτικού τομέα στις απαιτήσεις της ψηφιακής εποχής. Στην ελληνική δημόσια διοίκηση, η ψηφιακή επανάσταση έχει να αντιμετωπίσει τη νοοτροπία του μέσου Έλληνα δημοσίου υπαλλήλου, καθώς και τα - γνωστά σε όλους - χρόνια προβλήματα του Ελληνικού Δημοσίου. Στην ιδιαίτερα σημαντική μελέτη «Regulatory Reform in Greece» του ΟΟΣΑ, η οποία δεν έτυχε ιδιαίτερης δημοσιότητας στα εγχώρια ΜΜΕ, εξετάζεται το ζήτημα της αναμόρφωσης των ρυθμιστικών μηχανισμών στη χώρα μας και δίνεται έμφαση σε πληθώρα χαρακτηριστικών που προκαλούν στρεβλώσεις και δυσλειτουργίες στις κρατικές υπηρεσίες, όπως: η ύπαρξη μεγάλου αριθμού διοικητικών διαδικασιών συναλλαγών και αδειοδοτήσεων, η διασπορά των αρμοδιοτήτων σε πολλά υπουργεία και δημόσιους οργανισμούς και υπηρεσίες, οι καθυστερήσεις στην ανταπόκριση της δημόσιας διοίκησης στην έκδοση επίσημων εγγράφων και πιστοποιητικών, καθώς και το φαινόμενο των διακρίσεων στην ερμηνεία νόμων και κανονισμών, όπως και στην επιλεκτική εφαρμογή τους.

Είναι κοινός τόπος ότι η ελληνική δημόσια διοίκηση χαρακτηρίζεται από γραφειοκρατική δομή, μεγάλο αριθμό εργαζομένων, αλλά και έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού, ενώ η δημοσιοποίηση περιστατικών διαφθοράς έχει αναδειχθεί σε καθημερινό φαινόμενο. Η έλλειψη κινήτρων, το χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης, ο απηρχαιωμένος ηλεκτρονικός και κτιριακός εξοπλισμός, καθώς και η ανυπαρξία αντικειμενικών συστημάτων αξιολόγησης προσωπικού καθιστούν τον εκσυγχρονισμό του δημόσιου μηχανισμού έργο δύσκολο. Από το άλλο μέρος, η ρουτίνα των γραφειοκρατικών διαδικασιών, η σύγκρουση των εργασιακών ρόλων και οι στρεβλώσεις στο σύστημα κατανομής αρμοδιοτήτων επιδεινώνουν τα προβλήματα και αποδυναμώνουν την ψυχολογία των εργαζομένων.

Σε ένα λειτουργικά απαξιωμένο περιβάλλον, η είσοδος της ψηφιακής τεχνολογίας και της κουλτούρας της νέας οικονομίας συχνά ερμηνεύεται από τους εργαζομένους ως ένα ακόμη βάρος, το οποίο προστίθεται στην ήδη αυξημένη δυσανεμία για τα ισχύοντα στο εργασιακό τοπίο. Επομένως, η ανάγκη εκσυγχρονισμού των εργασιακών σχέσεων, καθιέρωσης ευέλικτων μηχανισμών διοίκησης και οργάνωσης, καθώς και διαρκούς εκπαίδευσης των δημοσίων υπαλλήλων στις νέες ψηφιακές μορφές παροχής υπηρεσιών μετατρέπεται σε εχθρό της καθεστηκυίας τάξης και συγκαταλέγεται στην κατηγορία εκείνων των αλλαγών που ο παραδοσιακός Έλληνας εργαζόμενος στον δημόσιο τομέα έχει «εκπαιδευτεί» να αποφεύγει. Ειδικότερα δε στις δημόσιες υπηρεσίες, όσο διατηρείται η λειτουργία των παραδοσιακών τεχνικών παράλληλα με τις ψηφιακές, τόσο ενισχύεται η αντίδραση προς κάθε αλλαγή, η οποία απαιτεί τη μετάβαση από μία μορφή εργασίας - που είναι σε όλους οικεία - σε μία νέα που απαιτεί επιπλέον προσπάθεια. Άρα, στο πλαίσιο της ψηφιοποίησης των πρακτικών παροχής δημόσιων υπηρεσιών επιβάλλεται ο εμπλουτισμός των μηχανισμών διοίκησης και οργάνωσης, καθώς και των διαδικασιών διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού, δεδομένου ότι η παραγωγικότητα, η ευελιξία και οι πολυσιδεΐς

δεξιότητες αποτελούν σημεία-κλειδιά για τον εκσυγχρονισμό του Έλληνα δημοσίου υπαλλήλου.

Στο σημείο αυτό, πρέπει να τονιστεί ότι οι ωφέλειες της επιτυχούς αφομοίωσης των επιτευγμάτων της ψηφιακής επανάστασης από τις κοινωφελείς λειτουργίες του Κράτους δεν περιορίζονται στη στενή έννοια της εξυπηρέτησης του πολίτη. Η υιοθέτηση ψηφιακών διαδικασιών από το Κράτος θα οδηγήσει και σε εξάλειψη της αδιαφάνειας, μέσω του «ανοίγματος» των κυβερνητικών διαδικασιών στους πολίτες, ενθαρρύνοντας την ενεργό συμμετοχή όλων στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων. Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η Ηλεκτρονική Κυβέρνηση του μέλλοντος θα παρέχει στους ενδιαφερομένους ελεύθερη πρόσβαση σε όλα τα στάδια διοικητικών ενεργειών, με συνέπεια τη γνωστοποίηση των δράσεων πολιτικού σχεδιασμού και τον σαφή προσδιορισμό των εκάστοτε υπευθύνων προετοιμασίας και διεκπεραίωσής του. Η μέθοδος της δημόσιας διαβούλευσης, η οποία ευρέως χρησιμοποιείται από τις υπηρεσίες της ΕΕ, αποτελεί κλασικό παράδειγμα πρακτικής που διευκολύνει την πορεία προς την «ανοικτή» και διάφανη ηλεκτρονική κυβέρνηση του 21ου αιώνα.

Επομένως, καθίσταται σαφές ότι εκ των πλέον σημαντικών ωφελειών του ψηφιακού δημόσιου χώρου είναι η ενίσχυση της διαφάνειας και η ανάδειξη των ποιοτικών (ή μη) χαρακτηριστικών της εν γένει κυβερνητικής λειτουργίας στη δημόσια σφαίρα. Στο πλαίσιο αυτό, η επίδραση της ψηφιακής τεχνολογίας στην καταπολέμηση της διαφθοράς θα καταστεί ιδιαίτερα σημαντική (ίσως και σωτήρια), δεδομένου ότι είναι ίσως η πρώτη φορά που το Ελληνικό Κράτος έχει στη διάθεσή του τα εργαλεία που θα διευκολύνουν τη λήψη δραστικών μέτρων καταπολέμησης του φαινομένου, το οποίο, ακόμη και σήμερα, συνεχίζει να διαφθείρει τους Έλληνες πολίτες, αλλά και τους εκπροσώπους του ανεξάρτητου επιχειρηματικού κεφαλαίου.

Ο όρος «επανάδρυση του Κράτους» δεν θα πρέπει να αποφεύγεται από τους δημόσιους λειτουργούς, μόνο και μόνο διότι τον εισήγαγε στη δημόσια συζήτηση η αξιωματική αντιπολίτευση. Θα πρέπει να θεωρείται ως η μόνη διέξοδος στα χρόνια προβλήματα από τα οποία πλήττεται ο ελληνικός δημόσιος τομέας. Στο πλαίσιο αυτό, ο παράγοντας που θα πρέπει να ληφθεί υπόψη είναι τα επιτεύγματα της ψηφιακής επανάστασης και η δυναμική που προσδίδουν στον τομέα της παροχής υπηρεσιών, τόσο σε επίπεδο εξυπηρέτησης πολιτών-πελατών, όσο και σε επίπεδο εσωτερικής δομής και οργάνωσης των ίδιων των κρατικών μηχανισμών. Άλλωστε, η ουσία της «νέας οικονομίας» και του «ηλεκτρονικού επιχειρείν» δεν εντοπίζεται μόνο σε επιτυχημένα μοντέλα ηλεκτρονικού λιανεμπορίου ή πρακτικές παροχής ψηφιακών εμπορικών υπηρεσιών επιχειρήσεων προς επιχειρήσεις (B2B). Η νέα θεωρητική δομή που αναπτύσσεται διεθνώς, σε μεγάλο βαθμό, αφορά τις θετικές συνέπειες προς τα «μέσα», δηλαδή την ψηφιοποίηση των μηχανισμών παροχής υπηρεσιών, την αναδιοργάνωση του επιχειρησιακού οργανογράμματος, την ενδυνάμωση του ανθρώπινου δυναμικού και εντέλει την καθιέρωση «ψηφιακής κουλτούρας» σε όλα τα επίπεδα διοίκησης και οργάνωσης.

Η πραγματική «επανάδρυση του Κράτους» μέσα από ένα νέο «ψηφιακό πρίσμα» θα αποτελέσει προϊόν επίπονης καταγραφής των προβλημάτων και δυσλειτουργιών της δημόσιας διοίκησης, καθώς και ανάπτυξης μακρόπνων και έντονα οραματικών στρατηγικών, οι οποίες θα στοχεύουν σε ριζική αναθεώρηση, εκ βάθρων ανασχεδιασμό και εντέλει καθετοποίηση του συστήματος παροχής δημόσιων υπηρεσιών. Μόνο έτσι θα επιτευχθεί η μετουσίωση της καινοτόμου και ριζοσπαστικής στρατηγικής σκέψης σε οργανωσιακά και διοικητικά ευέλικτα σχήματα, τα οποία θα είναι σε θέση να εξασφαλίσουν την εξυπηρέτηση του πολίτη, αλλά και την εξοικείωσή του στα νέα δεδομένα που δημιουργεί η Κοινωνία της Πληροφορίας και Γνώσης.

Δημοσιεύθηκε στην ΕΠΙΛΟΓΗ, Μηνιαία Οικονομική Επιθεώρηση, Οκτώβριος 2003.

** Το Civilitas.GR και ο «ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ» προτίθενται να απομακρύνουν το κείμενο αυτό από την Ιστοσελίδα τους, εάν η αναδημοσίευσή του προσβάλλει κεκτημένα πνευματικά ή εμπορικά δικαιώματα (info@civilitas.gr)*